

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Nr. 79.

ANULU XXIII.

Sabiu 5/17 Octomvre 1875.

Telegrafulu ese de două ori pre septemana: Dăminea și Joi'a. — Prenumeratiunea se face în Sabiu la expediti'a foiei, pre afara la 3. r. poste cu bani ga'ta prin scrisori frauate, adresate către expedi'tura. Pretulu pnumera'tiunei pnumu Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. 50. a. o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și tiori străine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platesc pentru întâi'a ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. 2798/B. 1875.

Preonorati Parinti Protopresbiteri si Administratori protopresbiterali! Onorata preotime archidiecešana!

Petrunsu de dorin'tia ferbinte, de a vedé pre onoratu nostru cleru și iubitu nostru poporu credinciosu din archidiecešana inaintandu din ce in ce atatu in privin'tia stărei se materiale, cătu și a celei intelectuale și religiose-morale, Consistoriulu archidieceșanu inea prin cerculariulu seu dto 12 Octobre 1872. Nr. 890 recomanda-se comneloru năstre bisericesci infintierea de fonduri parochiali, indegetandu totu-deodata și folosulu celu mare alu atăroru fonduri, precum și modalitatea, cum s'aru poté acelea mai cu inlesnire infintia.

Unele din comenele năstre bisericesci au și urmatu acelei povetie binevoitoare, și se bucura astadi de fruptele osteneleloru lor; dar' cele mai multe pare-ca o au trecutu cu vederea, séu de o au și luat la cunoșcintia, nu o au pusu in lucrare, escusandu-se cu nerodirea pamentulu, cu greutatea contributiuniloru statulu s. a., séu amanandu lucrulu pre mai tardiu.

Astadi, dupa ce a binecuvântatu Dumnedieu cele mai multe părți ale patriei năstre cu recolte (culesuri) indetultăre, ba pre alocurea imbelsugate, Consistoriulu archidieceșanu vine de nou, a Ve aduce aminte de fondurile parochiali, și a Ve provocă, se Ve cugetati cu totu deadinsulu la infintia-reă lor, și se le puneti și in lucrare.

Fondurile acestea parochiali, precum se scie din cerculariulu consistorialu citatu mai susu, au două scopuri. Unulu este, că prin ajutoriulu lor sa se imbunătătesca starea materiale a bisericeloru și scóleloru năstre și a personalulu acelor-a, că astfelu parochiale singuraticé sa nu fia silite, a face la tóte trebuin'tiele lor aruncaturi asup'ra membriloru lor, ci sa aiba totu-de-un'a, pentru tóte trebuin'tiele lor comune, precum: zidirea séu repararea biserice, scólei, casei parochiali, salariulu invetiatorescu și preotiescu, și alte de felulu acest'a, unu ajutoriu siguru și totu-dénu'a disponibile din veniturile anuali ale acestoru fonduri. Ear' celalaltu scopu alu fonduriloru parochiali este, a se ajutá din ele la casuri de lipsa insisi membrii comneloru năstre bisericesci, și prin acést'a a scapá de greutatea intereseloru (cameteloru) celoru neomenóse, ce le iau acum, dupa suspendarea legei usurarie, atatu privatii, cătu și institutele numite de banca, și ispravnicii acelor-a, de pe spatele sirmanulu poporu de rendu. Căci prin imprumutári cu interese mari este cu neputin'tia, că sa nu seracéscu poporul nostru din ce in ce; ba exemplele cele triste de tóte dílele ne aréta, cum sateanulu, incurcandu-se odela in atari imprumuturi, nu mai este in stare a se smulge din cursele lor cele maestre, ci trebuie sa-si venda, séu mai bine dísu, sa-si lapede mai pe nimic'a putien'a mosióra parintéscu, carea i dá lui și prunciloru lui până de tóte dílele, și sa iá traist'a de cersitoriu.

Consistoriulu archidieceșanu spera, ca preotimea, invetiatorimea și tóta inteligin'tia năstra se va petrunde de insemnata cea mare a acestoru fonduri, va scí capacítá și pre poporul nostru credinciosu despre folosulu lor, și-lu va poté induplecá — pentru binele lui — la infintia-reu de atari fonduri parochiali, cari fórte usioru se potú infintia prin contribuiri de câte putintelu grâu, cucuruzu, secara, ovesu, mustu s. a., și fórte usioru se potú inmultí, déca d. e. o parte de bucate se va vinde in primavér'a

séu vér'a urmatóre cu pretiuri bune, și banii se voru elocá spre fructificare până la timpuri de lipsa, ear' o parte se va dá imprumutú pre la ga conditiuni moderate și usiore chiaru membriloru comunei bisericesci, cari aru cere asemenea imprumuturi.

Pentru aceea onorat'a năstra preotime archidiecešana este insarcinata prin acést'a, a revocá poporul in memoria cerculariulu consistorialu mai susu citatu, a-i ceti și a-i esplicá cu cuvinte simple, la intielesu, și prin exemple luate chiaru din viét'a lui, acestu cerculariu, a-lu conchiamá la sínóde parochiali estraordinarie, in cari sa desbata acestu obiectu momentosu și sa puna in lucrare infintierea estorfeliu de fonduri. Ear' PP. Protopresbiteri voru conlucrá cu totu-deadinsulu și cu tóte ocasiunile bine venite, că in cătu se póte in tóte comenele năstre bisericesci sa se infintieze asemenea fonduri și sa se deá in cea mai buna administratiune; și consemnările alaturate le voru umplé cu datele recerute, și până la anulu nou 1876 le voru asterne incóce.

In fine se aduce la cunoșcintia preotime năstre, ca Consistoriulu archidieceșanu va fi cu drépta consideratiune asup'ra aceloru Preoti, cari se voru distinge intru infintia-reu, bun'a administrare și creșcerea acestoru fonduri parochiali.

Din siedin'tia Consistoriulu archidieceșanu, tienuta la Sibiu in 18 Septembre 1875.

In absentia Escelentiei Sele, P-lui Archiepiscopu și Metropolitu,

Nicolau Popé'a, m. p.

Archimandritu și Vicariu archiepiscopescu.

Nr. 2798/B. 1875.

Preonorati Parinti Protopresbiteri si Administratori protopresbiterali! Onorata preotime archidiecešana!

Precum Ve este cunoscutu, inea cu datulu 9 Novembre 1873 Nr. cons. 715 s'a fostu dispusu de aici adunarea de mila pentru bisericeloru serace din archidiecešana năstra, și acést'a dispozițiune s'a resuscítatu prin ordinațiunile consistoriali dto 5 Aprile 1864 Nr. consist. 254, dto 1 Novembre 1865 Nr. cons. 858. și dto 23 Novembre 1871 Nr. pres. 336.

Inse fiinduca de o parte dela datulu din urma incóce au intratu mai multi ani neroditori, in cari poporul nostru credinciosu au avutu sa se lupte cu lipsele sele cele mai de aprópe, iéra de alta parte au obvenitu in carmuirea năstra bisericesca schimbările cele mari si dese, cari ve suntú cunoscute tuturoru: Consistoriulu archidieceșanu a amanatu cu colectarea regulata pentru bisericeloru serace până la alte tempuri mai favoritóre.

Acum, potendu-se sperá o recolta indeobsce mai manósa, decátu in anii trecuti, dara inmultindu-se și cere-rile de ajutórie din acestu fondu, — căci comenele năstre bisericesci, inspirate de zelu fórte laudabile, pre intrecute zidescu biserici totu mai corespundietórie, de cum au fostu cele vechi —; in fine dorindu Consistoriulu archidieceșanu, cá precum in tóte celelalte, asiá si in privin'tia acestui fondu sa urmeze in spiritulu Marelu nostru Archiepiscopu și Metropolitu Andreiu, carele in precitatulu seu circulariu presidiale dicea ca do-resce, „a nu lasá pre nici o comuna bisericesca, carea recurge dupa ajutoriu spre scopulu reparárei séu zi-

diréi bisericele sele, nemangaiata,“ — Vi se rechiamu in memoria precitatele ordinatiuni consistoriali și Vi se da insarcinarea: cá in decursulu tómei acestei'a, si anume dela primirea acestei ordinațiuni până la capetulu lui Noveembre a. c. preotimea parochiale, vestindu și esplicandu poporul in biserica acést'a dorin'tia creștinéscu a lui, sa colecteze in modulu, ce i se va paré mai corespundietoriu, daruri de buna voia pentru bisericeloru năstre serace, și acelea (déca suntú in naturalie, prefacute in bani) sa le administreze fára amanare la PP. Protopresbiteri tractuali, cari din partele petrecendu-le in list'a alaturata ./., in carea se voru petrece tóte comenele bisericesci, chiaru și déca cum-va n'aru fi contribuitu nimicu, le voru substerne incóce celu multu până la 31 Decembre a. c. de unde acelea se voru aduce la cunoșcintia publica a archidieceșanei năstre și se voru impartí dupa impregiurári pre la bisericeloru năstre serace.

Din siedin'tia consistoriulu archidieceșanu, tienuta la Sabiu in 18 Septembre 1875.

In absentia Escelentiei Sele, Par. Archiepiscopu și Metropolitu

Nicolau Pope'a m. p.

Archim. și Vicariu archiepiscopescu.

Ilusuni perdute.*)

(Urmare si fine.)

III. Lips'a de ori-ce activitate in ce privesce progresulu pre terenulu economicu ne silesce a terminá tractatulu de fatia multu mai in graba de cum amu fi doritu.

Istori'a civilisatiunei ne aréta, că interesele intelectuale și morale ale unui poporu suntú stensu legate de interesele sele economice și progresulu adevératu pre terenulu intelectualu are de urmare inevitabila progresulu pre terenulu economicu. Unu poporu seracu standu pre o trépta inalta a culturei nu aflámu, intocmai precum nu aflámu unu poporu cultu gemendu sub jugulu seraciei.

Lipsitu fiindu de o cultura elementara, poporul român n'a potutu trage nici unu folosu din númerosele și insemnatele descoperiri ale sciintiei moderne mai alesu din descoperirile sciintieloru naturale, cari au datu intregi cugetári omenesci o alta directiune și au influen'tiatu in modu eminentu progresulu tuturoru popóreloru civilisate.

Comerciulu nostru fórte marginitu in estensiune și intensitate n'a potutu ajunge la nici o insemnata. Industri'a este cu totulu negligata și lipsita de ori-ce incuragiare. Meseriile suntú nu numai neglitate ci chiaru disprețuite. Prin urmare nu ne póte prinde mirare vediendu la noi acesti factori insemnati ai bogatiei natiunale cu totulu neproductivi — Agricultur'a, pentru noi singurul isvoru de bogatie, se afla inea in stadiulu barbariei. Cu o mandra nepasare de descoperirile și esperintiele seculare ale popóreloru civilisate, tieranulu român, continua a aplicá acela'si metodu ruginitu de pradarea sistematica a bogatieloru naturale, ce-lu vedemu aplicatu numai si numai in tiori, unde agricultur'a n'a potutu scapá din bratielu

*) A se vedé nr.ii 72 și 74.

barbarismulu. — Departe de a cugetá la restituirea materiiloru, detrase pamentulu prin recolte, bogatielu tieraniloru tindu a secá cu deseversire și astfelu in scurtu tempu ele voru deveni unu desiertu sterilu, dreptu mostenire pentru posteritate. — Departe de a cugetá la o replantare, baramu partiala a paduriloru seculare cadute sub toporul proprietariloru lacomi și nepriceputi, vedemu delurile și váile odinóra cu codri incheiati astadi plesiuge și sterile. —

Acestu sistem de pradare coincide cu scaderea accelerata a rentei fonciare și generatiunile viitórie nu mai potú contá la o retributiune potrivita a capitalulu și a muncii intrebun'tiate pre proprietatea fonciara, și averea năstra natiunala devine ilusorica. — Sa nu uitámu, ca o parte insemnata din venitul rentei fonciare, pentru noi singurul isvoru de bogatie, trece in mânilu industriasiloru streini in schimbu pentru marfuri, care noi nu le scimu produce! Sa nu uitámu, ca o alta parte insemnata o dámu cá contributiune statulu, carele apoi creaza și sustiene institutiuni streine și nefolositóre poporulu român! Prin urmare două părți insemnate din averea năstra natiunala suntú supuse unei consumtiuni neproductive. Scadiendu inea și rent'a fonciara in modu acceleratu, marindu-se in aceeași proportiune numerulu lipseloru, sórtea poporulu român nu póte fi decátu miseria și seracia deseversita. —

* „Aceste rezultate triste, la care amu ajunsu, fára indoiala ele nu potú fi necunoscute aceloru barbati, cari pre dreptu și nedreptu s'au pusu in fruntea natiunei. Cu durere in sa suntemu nevoiti a constatá ca „conducetorii“ nostri n'au intreprinsu nimic'a in ce privesce ameliorarea stărei materiale a poporulu. Spiritulu lor cuprinsu de ilusuni și ratacitu prin regiuni inalte nu s'a pututu cobori la sermanulu poporu, ce astadi 'lu vedemu apropiindu-se cu pasi repedi spre abisulu perirei.

Asfelu fiindu terminámu cu același pasagi, cu care incepusemu tractatulu de fatia și dicemu cu dreptu cuventu.

„Resumându intr'unu tablou generalu starea actuala a societátei năstre, fatia cu idea progresulu, suntemu petrunsi de dorerós'a observatiune, ca in cea mai mare parte poporul român s'a hranitu până acum și se hranesce inea de ilusuni! Luându mai in tóte form'a góla pentru fondu, elu si-a construitu sie însusi o casa splendida in aparintia dara zidita pre nasipu.“ —

Mai este óre timpu de scapare? Numai déca, desprețuindu neadeverulu se va desceptá in poporul român o reactiva energica.

Ilusuni perdute — frase esagerate voru fi ruinele culturei năstre, preste care se nu ne sfimu a trece, voindu a ajunge la adevér! —

Se introducemu in loculu egoismulu, adese uniculu mobiile de actiune, idea de abnegatiune și de sacrificiu, se inlocuimu fragmentatur'a sterila prin o activitate productiva și folositóre, se parasimu regiunile ilusorice, in care s'au ratacitu spiritulu nostru și se ne intórcemu la „isvorulu pri-

mitiviu si neseccatu alu vietiei populare.

Numai studiindu datinile si obiceiurile cá si limb'a poporului nostru de josu, clasele culte ale societátiei române se voru puté intielege pre ele insile cá unu elementu propriu si distinsu, cá unu madularu neatârnatu si necesaru in lantiulu omenirei. Numai printr'unu studiu constiintiosu alu naturei proprie a poporului românú, ele voru puté ajunge a da o forma nóua si originala ideiloru generale importate. — x.

Revista politica.

Pâna in momentul de fatia scirile dela delegatuni, cari concentréza interesulu politice interne, nu au alta deosebita importantia, decâtu ca alaltieri s'a votatu bugetulu comunu pentru 1876. Recerinti'a intréga, ce are a se acoperi din cuotele ambelorú párti ale imperiului, este 103,845,331 fl. Astadi se termina siedintiele delegatiuniloru.

Cele din afara se reducu la urmátorele:

In prim'a linia este cununi'a principelui Serbiei Milanu, care va avé locu astadi inatedral'a din Belgradulu serbescu. La cununi'a acést'a asista unu delegatu specialu alu Imperatului si Regelui nostru, unu delegatu alu Imperatului Rusiei, o deputatiune a Domnitoriului Romaniei.

Fóia oficiale din Belgradu publica in nrulu seu dela diece Octobre demisiunile ministriloru din cabinetulu Ristici; in acela'si numeru se publica si denumirea cabinetului celui nou sub presidiulu lui Ljubomir Calievici.

Bancrotulu turcescu a alarmatu press'a européna mai tare decâtu insurectiunea Erzegovinei si Bosniei. Cu tóte aceste guvernulu Angliei tace si privesce reductiunea procentelorú turcesci cu cea mai admirabila recéla, de-si Angli'a are relativu mai multu pretiu in mânile tureiloru decâtu oricine altulu.

Scirile despre insurectiune au trebuit sa dea intaiatate alarmei bancrotului turcescu. Acum iérasu incepu a resari sciri despre miscárilu insurgentiloru si despre intálniri sângeróse mai neînsemnate. Trecemu preste detaiuri de lupte, cari se desmintu si iéra se aprobéza, dupa cum suntu diurnalele, turco-séu slavofile, si amintimu, ca in Eurep'a prinde radacini totu mai tare credinti'a ca guvernulu turcescu nu mai e in stare a schimbá lucrurile spre bine nici in Erzegovin'a nici in Bosni'a. De alta parte insur-

gentii spunu Europei si lumei ca suntu resoluti ori a fi liberi ori a peri.

Turcii suntu fórté ingrigiti si se pregatescu de o campania de iérna.

Carlismulu in Spani'a trage de mórte, oficiéri si soldati parte recunoscu guvernulu din Madridu si pre Alfonsu XII, parte trecu in Franci'a.

Imperatulu nemtiescu a plecatu spre Itali'a.

Cetimu in „Press'a“:

Scirile mai importante ne vinu adi din Constantinopole. Nu mai este vorb'a de modificárilu in ministeriu, séu de lupt'a din Erzegovin'a, ori de concentrárilu armate la fruntari'a Serbiei, unde in cele din urma s'a schimbatu chiaru ministeriulu spre a nu mai fi banuintia despre o actiune belicósa. ascunsa contr'a Turciei.

Este vorb'a de alta natura de imprejurári, care nu se potu impacá lesne nici cu sabi'a nici cu iradeuri. E vorb'a de plat'a cuponului dela Ianuarie viitoriu séu a dobendiloru la datori'a ce apasa tesaurulu imperiului otomanu. Decisiunea luata de pórtá de a plati cuponulu lui Ianuaru jumetate in bani sunatori si jumetate in noi obligatiuni platite preste cincini ani, a emotionatu tóta lumea financiara: si scimu ca dela finance pâna la politica e numai unu pasia.

Ne marginimu dara a inregistrá fára multe comentarie acéstá decisiune a Portiei de a consolidá óre-cum dobendile ce datoresce, decisiune contr'a cárei'a depesile ne spunu ca a protestatu chiaru „banc'a imperiale“ din Constantinopole, cárei'a se confiasc administrarea financieleru imperiului. Acéstá institutiune, ce fusese formata, dupa midilocirea amicale a puteriloru pentru garantarea intereselorú financiari si comerciale ale diferitelorú state, se vede adi in o positiune din cele mai grele si nevoita a protestá contr'a chiaru decisiuniloru Portii, asceptându noi instructiuni de la comitetulu din Parisu, dupa cum ne spune telegrafulu.

Din Londr'a se ascépta esplicatiuni asupr'a acelei decisiuni a Portii, si in genere cercurile financiare, dupa cum ne spunu scirile mai recente, suntu emotionate.

Faptulu e destulu de semnificativu prin elu insusi, si de aceea ne abtíenemu dela ori-ce comentarie, asceptându a vedé ce disupsetiuni se voru luá si ce lámuriri se voru da.

Sabiin in 13/1 Octobre 1875.

Siedinti'a comitetului scaunulu tinenta astadi, discuta preste tóta asceptarea si unu objectu de mare importantia. —

Pre sedul'a convocátore erau insemnate cá objecte de discutatu numai nisce cause de interesu mai multu secundariu; de acea dóra se si presentara dintre membrii români ai comitetului scaunulu abiá 3 insi. — Objectele puse de mai nainte la ordinea dilei se discutasera si superase in cea mai buna concordia si se credea ca siedinti'a va fi terminata; pre cându anunciá d-lu presiedinte ca s'a insinuat la d-sea, deputatulu Göbel ca are a face din parte-si o propunere si inca de urgentia. —

Se intielege ca i se da cuventu si toti membrii presentu aretau óresicare curiositate in privinti'a propunerei ce avé sa se faca; de-si nu se póte trage de locu la indoiéla, ca membrii sasi, celu putienu in cea mai mare parte, au trebuitu se fi cunoscutu propunerea inca de mai nainte.

Destulu ca dlu Göbel luându cuventulu, face o propunere, carea neconditionatu trebuie sa provóce de nou frecári si discordia intre deputatii de natiunalitate romani si confratii sasi. — Pre densulu, audiendu elu despre nóu'a intentiune a dlui ministru de interne, de a reorganisé totusi odata municipiele de nou, — lu dóre ran'a cea vechia, temerea ca numai totu se va pune odata capu privilegielorú si se va introduce si in fundulu regiu unu sistemu de administratiune corespundietoriu evului, in care traimu.

Si acést'a densulu cá membru credinciosu alu natiunei sasesci crede a nu o puté admite; provóca deci a întreprinde totulu ce numai e posibilu spre delaturarea reului (?) acestu'i a ce amenintia (?) natiunea sasésca. —

Face apoi propunerea: cá sa se esmita din partea adunárei scaunale o deputatiune constatatóre din 2 membrii, atátu la Regimu cátu si la Majestatea Sea, cu scopu cá sa agiteze in sensulu representatiunei cunoscute, a Universitátiei sasesci din anulu 1873 si a celei a majoritátiei representantiei scaunale susternuta totu in objectulu acést'a ministeriului in primavér'a anului trecutulu. Si ce e mai remarcabilu d-sea propune inca cá spele deputatiunei acestei'a sa se solvéscá din cass'a scaunale; cá cându acést'a aru fi menita anume se servésca intereselorú curatu natiunale sasesci, si nu celoru a municipiului cá atare!

Propunerea acést'a fu combatuta mai întâiu de deputatulu Schreiber; inse numai din motive dilatorie, ca adeca de óre-ce inca nu se scie nimic'a positivu — nu aru fi la tempu si astu-feliu si propuse densulu din partesi reieptarea numai deocamdata a propunerei lui Göbel. —

Din partea romaniloru inse combatú advocatulu Pred'a directe si din motive meritorii propunerea lui Göbel, aretandu ca românii credinciosi votulu separatu datu inca in primavér'a anului trecutulu, in contr'a representatiunei majoritátiei sasesci — nu potu decâtu cu bucuria sa salute inaugurararea unui sistemu nou de administratiune mai corespundietoriu rece-rintielorú evului presente, asemenea si arondarea mai corespundietóre atátu din punctu de vedere alu administratiunei cátu si alu pusetiunei lorú natiunale. — Cu tóte acestea inse in ce privesce autonomi'a municipale oratorulu nu s'a dechiaratu neaplecatu, ci din partesi dise ca chiaru aru dorí o intielegere si o procedere solidara cu confratii sasi; cându s'aru puté aflá pre calea intielegerei o base solida in privinti'a acést'a, carea se multiemésca pre ambele párti. Lipsindu insa intielegerea acést'a, densulu réiépta propunerea lui Göbel si insista prelânga votulu separatu de mai nainte.

Dupa acést'a dechiarendu deputatulu Malmer ca densulu inca aru dorí o intielegere spre procedere solidara, deputatulu cons Bolog'a propune amanarea desbaterei asupr'a propunereului Göbel pâna la incercareaunei atari intielegeri pre cale privata; Göbel inse dechiará ori-ce intielegere a priori de imposibile, din cauza ca fia-care 'si are dejá opinie nestramutavera, de acea doresce cá asupr'a propunerei sele sa se votodie de locu, ceea ce si urméza si propunerea se primesce cu maioritate de voturi. —

Propunerea acést'a va fi objectu de multu interesu pentru urmand'a adunare scaunale, care se va conchiamá póte inca in septamân'a ce vine. Aru fi de doritu cá deputatii romani sa nu lipsésca si acum'a, si sa se si cam intieléga bateru intre sine despre tinent' a ce debue sa o observe fatia de propunerea aceea atátu de pocita.

Constituirea si deschiderea societátiei de lectura a tinerimei studióse dela Seminarulu Andreianu.

Sabiin, 1 Octobre 1875. Societatea nóstra de lectura a tinentu Domineca in 21 Sept. st. v. a. c. siedinti'a de constituiere, la carea

FGISIÓRA.

Suvenire.

(Fine.)

A dóu'a séra abiá asceptámu sa ne adunámu iéra.

Dupa cin'a cea buna, cam pre la 8 óre ne si aflámu cu totii la desfacutu afara de povestitoriulu Ioanu.

Glumele incepura de nou. Feciorii se întreceau in siági cu fetele. Dupa câte-va ciuamelituri unu fecioru face propunerea, cá sa ne cânte Mariuti'a ce-va pâna va veni badea Ioanu. Mariuti'a erá cam sficiósa si nu se prea invoia búcurosú, dara vediendu, ca nu are 'ncatrâu mai rugá pre câte-va tovarasie sa-i ajute si incepú:

- „Dasiu fi traitu totu asiá
„Fireasiu verde cá iérb'a,
„D'amu traitu ce-va mai bine
„C'a fostu badea lânga mine.
„Buna maica-ai mai avutu,
„Ca frumosu mi te-a facutu,
„Cu ochi negri de ochitu,
„Cu sprancene de-amagitu
„Cu gur'a de celuitu.

„A, ha“, risera cu totii, ast'a o cânta Sandulu'i, de aceea stá elu

asiá falosu. Apoi, de! se si potri-vesce.“

Sandu se facú, ca n'aude si Mariuti'a continuá:

- „Cucule cu péna négra
„Cânta 'n codru sa-s' aléga,
„Sa s'aléga la voinici,
„Mai siedé-voru multu p'aici?
„Ca mie mi s'a alesu:
„Din a mea tíera sa iesu,
„La tómná dupa culesu,
„Ca m'oru scrisu la numerusiu
„Pe min' m'oru duce la Clusiu
„Dela Clusiu la Bistriti'a
Si-mi remane draguti'a

- „Dusu-s'a baditi'a, dusu,
„Pe drumulu Bistritiei 'n susu
„Si nimic'a nu mi-a spusu
„Cu cine sa povestescu,
„Cu cine sa me iubescu,
„Maritá-moiu eu ori bá
Ori pe elu l'oiu asteptá.

- „Fâ-me Dómne ce mi face,
„Fâ-me pasere negria
„Sa sboru in cancelaria
„Sa vedu pe badea cum scrie.
„Scrie dóue trei renduri
„Nu mai póte de gânduri
„Elu la carte totu cetesce

„Cu gândulu la min' gandesce . . .

„E dreptu ca totu la tíne gandesce“, respunse unulu, „e pré fericitu, dieu, nu e bine sa ai o dragutia, care 'ti póte face si cântece, c'apoi te face prea pe gânduri.“

„Buna sér'a feciori“ „dise intr'a- ceea badea Ioanu intrandu pe usia. Sunteti cu totii aici precum vedu, 'mi pare bine. Eu amu trebuitu sa me întârdiiu, c'amu avutu nisce treburi.“

Paguba, ca n'ai fostu aici s'audi pe Mariuti'a, cum ne-a cântatu nisce cântece mandre, tocm'a cá ea, scóse dela dorulu animei, încátu cu Sandulu nu mai puteamu povesti nici o vorba, ca erá dusu pe gânduri. Acum bine, c'ai venitú d-ta sa ne spui intem- plarea ce ai vrutu sa ne-o povestesci aséra.“

Intemplarea parintelui N. ? Aceea e dreptu, s'au intemplatú mai de unedile. Puteti sa-lu întrebati. Parintele, a fostu Sambata la Gurghiu*), dupa ce a inseratu pléca cátra casa, cându iese afara, in capulu orasiului din susu, lânga cruce, vede pe iérba unu omu culcatu. Se duce la elu si

*) Cale de 1/4 óra dela loculu unde se povesteanu aceste.

vediendu-lu, ca-i Ferri, tíganulu din satu, lu trediesce si-lu chiama sa vina acasa laolalta. „Tocm'a bine, ca m'ai treditu parinte, cáci adurmisem, cá pamentulu. Nu sciu ce, asiá suntu de ostenitu.“ Ferri se scóla si totu pove- stindu, vinu cu parintele pâna in ca- pulu satului. Cându e pre la capulu satului Ferri chiama pre parintele sa tréca prin apa (unu ríu) sa nu se mai duca pe podu, ca prea oco- lesce. Parintele nu se invoiesce de locu, de-si Ferri i fagaduesce, ca-lu trece elu in spate. Asiá se despar- tiescu, tíganulu se duce sa tréca prin apa, iéra parintele vine spre podu. Cându-i aprópe de podu, eata o scrófa mare i tiene calea, si nu-lu lasa sa tréca inainte. In zedaru se incercá parintele s'o alunge, ca nu póte. Asiá incepe a strigá si abiá intr'unu tardiu lu-aude morariulu de preste riu, care si vine numai decâtu audiendu larm'a, cu o furca de feru in mâna. Dara intr'aceea scrófa intrá-se in pamentu. Trecendu ei preste podu, audu subt podu nisce vaiete de copilu si alt'a nimic'a. A dóu'a dí parintele si tra- mise, de-lu chiama inainte. Dara ast'a întrebandu-lu, ca unde a fostu aséra, respunse ca tóta diu'a a lucratu acasa, ceea ce au si adeveritu cu vecinii.“

participara 135 membri ordinari. Eră o bucuria, a vedea sal'a seminariala de teneri cu acelasi zelu, aceasi intentiune de a progresă in diferitii rami de sciintie si in specie in sciintiele teologice si pedagogice. Georgiu *Susmanu*, cã membru alu comisiunei permanente, alésa la finea anului scolaristicu espiratu, beneventã membrii soc. Se processe apoi la alegere, carea se facu in cea mai mare ordine. De conducatoriu se alese prin aclamatiune prea stimatulu dnu professoru Ioane *Candrea*. Oficiali se alesera: Vicepresedinte, care e totu odata si presedintele comitetului soc. Georgiu *Susmanu* cl. a. III; 8 membri in comitetu notari: Teodoru *Cotutiu* si Avramu *Pecurariu*; bibliotecariu Nicolau *Ivanu* subbibliotecariu Iosifu *Goga*; casariu Stefanu *Albu*; controloru Georgiu *Sglimbea*. In fine alésa colaboratori de redactoru pentru fói'a soc. „*Mus'a*“ pre Vincentiu *Gram'a* cl. a. III. Domineca in 28 Sept. st. v. a c. tienu soc. prim'a sedintia ordinara, la carea participara teti membri si unu numeru frumosu de domni straini. La 11 óre antemeridiane intra in sala dlu conducatoriu sub cèle mai sgomotóse strigări de „sa traiasca.“ Georgiu *Susmanu* prim'i numele societătiei pre dlu conducatoriu cu o cuventare acomodata. Dlu conducatoriu raspunde tenerimeii adunate esprimandu-si placerea a se vedé in midloculu ei si indemnandu-o sa continue directiunea ce a apucatu, indemnandu-o la lucrare neobosita si la armonia.

In fine aduse dlu conducatoriu omagiulu cuvenitu patronului societătiei, Escelentiei Sele Domnului Archiepiscopu si Metropolitu *Mironu* Romanulu. Tenerimea adunata erupse in vivate entusiastice. Incheiandu dlu conducatoriu declara sedintiele societătiei de lectura pentru anulu scolaristicu 1875/6 de deschise. Acest'a au fostu unu actu frumosu si momentuosu in viéti'a societătiei nóstre.

Georgiu *Susmanu*,
v.-pres.
Avramu *Pecurariu*,
not. soc.

Varietăți.

* Escelenti'a Sea Inaltu Présantitulu Par. Archiepiscopu si Metropolitu *Mironu* Romanulu a depusu luni in 29 Sept. a. c. juramentulu de consiliariu intimu in mânilu Majestătiei Sele Imperatului si Regelui, intre-

Apoi se mai dice, ca intr'unu satu se casatori unu fecioru cu fét'a preotului. In cas'a unde durmiau tóta nóptea suná intr'o lada, asemenea si in podu. Din pricin'a ast'a femeia a fugitu acasa. Odata durmindu barbatulu cu unu fertatu de-alu lui, a semtítu, ca-lu apésa cine-va. Mai inainte visá-se intr'o nópte, ca aru fi venitu la elu unu tieganu, imbiandu-lu cu unu cutietu, cá sa-si omóre femeia si sa iá pe cutare, altmintrea e vai de elu. Audiendu acest'a femeia a disu, ca nu mai traiesce cu elu. Se despartu. Barbatulu a trebuitu sa iee pe fét'a numita de tiganu si de atunci traiescu in pace.

Sfersindu badea Ioanu aceste ne mai spune o poveste cu „paserea cânta si domni dormu“, despre care inca mi-aducu aminte d'abiá.

Pe Mariuti'a amú mai rugat'o sa ne cânte un'a de duca, ea ne ascultá si incepú :

Bade cându ti doru de mine
Nu te mai plânge la nime
Far' umbra si ocolesce
Ca Ddiu ne'ntalnesce.
Mie cându mi doru de tine
Eu nu me mai plângu la nime.
Fâr' umbra si ocolescu
Si cu tine me'ntelnescu.

N. P.-P.

venindu la acestu actu ministrulu casei imperiale si de esterne, contele *Andrássy*, si camerariulu supremu FZM conte *Crenneville*. Consiliariulu ministeriale si de curte bar. de *Buschmann* a cetitu formul'a juramentului.

* *Relatiunea generale despre fundatiunea lui Gojdu*, din care amu publicatu o parte, contiene mai departe testamentulu fundatorului si tabeluri despre manipularea fondului, cari noi nu le vomu publicá mai departe, crediendu ca publiculu interesatu 'si va procurá acea relatiune.

* *Comitetulu Scaunului Sabiului* s'a intrunitu la 13/1 Octobru in sedintia. Obiectulu primu a fostu impartirea a dóue stipendie pentru scól'a agricola. Concurrenti au fostu numai doi, ambii sasi, unulu din Siur'a mare altulu din Cristianu. Alu doilea a fostu resignatiunea senatorului *Gustavu Kapp*: 3) Alegerea membriloru in comitetulu de actiune in afaceri de drumuri de feru, in care se alesera d. consiliariu de trib. supremu Iacobu *Bolog'a*, apotecariulu diu Cismadia *Gustavu Binder* si economulu din Siur'a mare *Simon Fuss*. 4) Raportulu comisiunei agricole de instructiune, cu care ocaziune s'a conlusu deocamdata a nu ocupá postulu sistemisatu pentru unu invetiatoriu de agricultura, carele sa umble din comuna in comuna, din cauza ca nu incurgu regulatu competintiele dela comune in cass'a scaunale. Comitetulu propune a se recercá magistratulu sa incasseze competintiele. 5.) Propunerea pentru mutarea tergulu de tierra de ierna, asiá, incátu tergulu de vite sa se incépa in 2/14 Ianuariu si sa nu mai cada in serbatorile gr. orientale, cá pâna acum. Dóue obiecte din cele pertratate de comitetu mai suntu de insemnate si adeca suplic'a representantiei districtuali a Brasiovului pentru scurtarea serviciulu militariu a absolutiloru din scólele de agricultura si de industria si in fine propunerea membrului *Gebbel* pentru tramitarea unei deputatiuni la ministeriu si la Majestatea Sea in afacerea regulárei fundulu reg. in legatura cu nou'a arondare a tieriei. Asupr'a obiectului acestui'a atragemu deosebitu atentiunea scaunului si a reprezentantiloru scaunali, cá la cea mai de aprópe adunare sa se póta aduce unu conlusu practicú si folositoriu.

* *Rapire*. Foile locale de aici spusera in septamán'a trecuta ca pre drumulu Turnulu-rosiu trei individi inarmati cu arme de focu despoiara pre unu macelariu din Clusiu de 2000 fl, pre unu negutiatoriu din Romania de 150 napoleoni, si pre unu alu treilea de o suma iéra de vr'o 4000 fl. Aratânduise unui'a din acesti despoiati fotografi'a lui *Daiianu* a recunoscutu ca unulu dintre cei trei individi a fostu celu din fotografia.

* *Consemnarea* sumeloru incurse la petrecerea sociala a junimei romane din Sabiuu tienuta in 31 Octobru a. tr. in favorulu infintindului Cabinetu de lectura din locu.

Cu acest'a ocaziune au contribuitu urmatorii domni: Escelenti'a Sea Procopiu Ivacicoviciu patriarclu serbescu 10 fl., Nic. Pope'a vicariu generale 5 fl., E. Macelariu cons. gub. 5 fl., I. Hanni'a protopopu 5 fl., I. Popescu 5 fl., I. Pop'a adv. 5 fl., I. Bolog'a cons. aul. 3 fl., I. Popoviciu Deseanu 3 fl., I. Badila subj. 3 fl., Dr. A. Brotea dir. gen. 3 fl., C. Stejariu cap. 2 fl., C. Nedeleoviciu 3 fl., Dr. D. P. Barcianu 2 fl., Dr. Sandeanu 2 fl., M. Lazaru ases. 2 fl., Pauloviciu 5 fl., A. Popoviciu 2 fl., I. Popoviciu 1 fl., A. Olariu 1 fl., B. Petri dir. 1 fl., D. Comsi'a prof. 2 fl., N. P. Petrescu 2 fl., Dr. N. Olariu 2 fl., I. Bacea supralocot. 2 fl., Vadrariu supralocot. 1 fl., I. Cergedi locot. 2 fl., I. Tecontia vice-not. 1 fl., I. Zacharia v.-not. 1 fl., I. Filipescu 1 fl., I. Poparadu 1 fl., N. Popu 1 fl., A. Bechnitiu negut. 2 fl., I. Munteanu 1 fl. 50 xr., L. Macsimilianu 2 fl., A. Bratu 1 fl., S. Ciucianu 1 fl., I. Nadasianu concip. 2 fl.,

I. Mihaltianu 1 fl., B. Almasianu 1 fl., S. Stroia 1 fl., B. Pred'a 1 fl., I. Cipu 1 fl., D. Némtiu 1 fl., I. Morariu 1 fl., I. Boeriu 1 fl., R. Petricu 1 fl. dela mai multi domni 6 fl.

Sum'a totala 108 fl. 50 xr.

Subtragendu-se erogatiunile cu 72 fl. 50 xr. a remasu unu venitu curatu de 36 fl. Acésta suma se afla depusa la institutulu „Albina“ spre fructificare; — iéra libelulu despre supranumit'a suma cu semnulu I Nr. 192, p. 96. 1875 s'a predata spre ingrigire unei comisiuni alese, constatóre din domni N. P. Petrescu, Dr. N. Olariu si I. Mihaltianu si anume la mân'a cestui din urma.

Subsemnatulu comitetu aduce tuturoru domniloru contributori profund'a multiamita, cerendu-si totu-deodata scusa pentru întârdierea publicării acestui ratiociniu, — care n'a aternatu dela densulu.

Sabiuu in 15 Octombre 1875.

Comitetulu.

* *Crim'a dela Neapole*. — O drama spaimentatóre se produce in momentulu acest'a la Neapole, drama alu cărui nodu nu este inca descoperitu, cu tóte afirmatiunile contrarie ale unoru diare locale.

Iata, in dóue cuvinte, de ce este vorb'a.

Intr'un'a din dilele trecute, sosi la Rom'a o lada pre care nimeni nu o reclamá si in care se gási cadavrulu unei tinere femei cam de dóue-dieci de ani.

Lad'a venea dela Neapole. Politia acestui orasiu informata se puse in activitate. Ea sciá ca unu teneru studentu in medicina dela Lecce, in tinutulu Otrantei, numitu Giovanni *Masi*, rapise din Salern'a o fata pre care parintii o cautau de cinci-spre-diece dile. Ea reusi se aresteze pre tenerulu *Masi*, alu cărui domiciliu nu-i erá cunoscutu, si telegrafia politiei din Rom'a ca crede a fi pre urmele autorului crimei adaogându câte-v'a detalii asupr'a rapitoriulu.

Cu tóte acestea, la cestur'a dela Neapole, tenerulu *Masi*, adolescentu fãra barba, energicu si blãndu in acelasi tempu, fu adusu intre doi gendarmi si interogatu.

Cestorele ii dise cu unu aeru fiorosu:

— In primele dile ale acestei luni, ai rapitu o fata?

— Dara . . .

— De prisosu a negá. O scimu. Ce ai facutu cu acea fata?

— Ea traiesce cu mine.

— Ah! ea traiesce? Ai puté sa mi-o areti?

— Nu sciu pentru ce a-si fi datoriu sa-ti aretu pre amant'a mea.

— Vrei sa-ti spui de ce nu o areti?

— De ce?

— Fiinduca nemultiemitu de a o fi rapitu, ai asasinat'o pentru a-i luá banii ce furase dela parintii sei inainte de a plecá, si fiinduca, in momentulu acest'a, presupui ca serman'a copila se odichnesce intr'o lada, sub unu stratu grosu de sare.

Stupórea studentului este facile de intielesu.

— Ce feliu amu asasinat'o? . . .

— Dá, s'a gasitu cadavrulu ei, cadavrulu ei, audi acest'a?

— Cum cadavrulu ei? Ea se afla in odaie la mine. Vino sa o vedi.

Doi gendarmi imbracati tiptilu 'lu insotira. Fat'a traiá in adeveru si nu manifestá decâtu o dorintia, aceea de a se casatori cu rapitoriulu ei.

Parintii sosira dela Salern'a, si maritagiulu va avé locu preste putienu, dupa cum se crede.

Inse cine póte fi fat'a asasinata alu cărui cadavru s'a gasitu la gar'a dela Rom'a? Pâna acum sinistr'a problema se opresce aci.

Cadavrulu dovedesce o positiune buna, póte chiaru inalta. Unghiele suntu taiate cu o elegantia fórté notabile.

Déca afara de familia salernitana, acum liniscita asupr'a tenerului rapitoriu *Masi*, o alta familia din Nea-

pole a perditu vre-o fata, cum pâna acum n'a facutu nici o denunciare.

Este cu putintia, prin urmare, cá lad'a sa vina din alta parte, de-si urm'a ei se gasesce la Neapole pentru prim'a óra.

Iustiti'a va petrunde acestu teribile misteru.

* *Efectele unui trasnetu* — La Belle-Coste, in Franci'a, nu de multu cadiu trasnetulu asupr'a unei turme. Efectele séle fura urmatórele.

596 oi fura ucise, a căroru cadavre mai întâiu se incercara a le arde, si ne reusindu-se, fura ingropate; pastoriulu a scapatu numai cu o bóla de câte-va dile, a avutu amendóne opincele sdrobite; un'a din ele i-a fostu smulsa de fluidu si a disparutu; cánele erá culcatu intre picioarele pastoriulu si a fostu transportatu la 50 metre si acoperitu cu 12 cadavre de oi. Din 1,800 oi din cari se compunea cárdulu, 1,200 au fostu resturnate. dara au muritu numai 596.

* *O descoperire curiósá*. — O descoperire fórté curiósá s'a facutu de curându intr'o insula din Mississippi Acésta descoperire aru tinde se próbeze ca art'a chiururgiei mecanice nu erá necunoscuta la naturalii Americiei, ce sciiau la ocaziune se inlocúesca printr'o bucata de lemn membrele de cari erau privati.

Intr'o caverna sub-marina, in profundimea unei stânci, s'a gasitu unu numeru mare de obiecte remarcabile, unu craniu de bronz, o nuca polita, lucrata cu mare arta, precum si mai multe alte obiecte de o intrebuintiare mai vulgara, printre cari unu scheletu complectu provediutu cu unu picioru de lemn.

Legaturile acelei bucãti artificiale consista din curele de piele si de bronzu petrificate, si piciorulu pare a fi fostu taiatu intre copsia si genunchiu.

Acésta descoperire estremu de interesanta, probéza nu numai ca se intrebuintia dejá stejarulu la epocole cele mai departate, dara ca si chiaru bronzulu serviá populatiuniloru primitive a Americiei.

* *Parculu cu bróscele tiestóse*. — Un'a din curiositãtile ce opresce mai multu atentiunea la Pleasure-Bay este stabilimentulu parcului cu bróscele tiestóse ce e formatu dintru o ingraditura mare, din care dóue pârti suntu acoperite cu apa. Acelu parcu contiene aprópe 7 mii brósce tiestóse dise terapine, crescute in acelu locu, si se socotesce ca nu suntu mai putienu de 30 mii óue ingropate in nasipu.

Nimicu mai curiosu decâtu acelu spectacolu. Apropiandu-se cine-va fãra sgomotu, intru o frumósá diminétia cu sóre, diaresce acele animale astu-feliu de gramadite unele preste altele in câtu nasipulu dispore sub mas'a loru inertia. Dara la celu mai micu sgomotu tóta acea masa ce s'aru fi crediutu fãra viétia se scóla si se agitéza. Fric'a pare a animá acele singulare animale, si cu tóte ca se misca incetu, nu întârdia a se afundá si a disporea sub apa.

Indata ce se restabilesce tacerea se vedu imediatu intorcendu-se pre uscatu. Se scie ca bróscele tiestóse si facu óuele in nasipu si caldur'a sórelui le clocesce. Bróscele tinere suntu puse intru o ingraditura aparte indata ce esu din cója. Se întindu retiele spre a se protegea de voracitatea cióreciloru selbateci ce suntu fórté lacomi de ele, si cându acele brósce au ajunsu óre-care dimensiune, se punu in parculu celu mare. Ele suntu nutrite cu pesce viu ce se arunca in acelu feliu de reservoaru unde se afunda ele.

Bróscele tiestóse crescú fórté incetu; dara, indata ce au ajunsu la o marime de 7—8 degete, suntu trimise in piéti'a unde se vendu in terminu de mijlocu dela 15—18 dolari duzina. Americanii suntu fórté amatori de supa cu brósce tiestóse, si acestu

feliu de bucate figuréza pre carta tuturoror restaurantelor bine ténute.

* * * *Femeia cu piele de iepure.* — Scen'a s'a petrecutu in Boemi'a impregiurulu orasiului Seuffenberg, intr'o móra. Macinatulu erá in plina activitate. Unu cilindru verticalu, specie de grosu drugu de feru animatu de o rapede miscare, transmitea masineloru forti'a marelui motoru de josu. Situatu la o fórte mica distantia de unu zidu, acestu puternicu intermediaru trecea afara de acést'a, prelânga o scara strimta care conducea dela etagiulu de susu la celu de josu.

O femeia d-n'a F. B. coborá acea scara. Erá o tieranca plina de sanatate si de vigóre, muma de cinciluni si care 'si hranea copilulu. Capulu ii erá invelitu intr'unu fulardu care ii retiené reu perii. Cilindru lu o apuca de basma si de peru, o ridica, o tarí dinaintea strimtului intervalu ce lasa intre zidu si densulu, si fiinduca capulu nenorocitei femeii resista intrárei acelu micu spatiu, ii smulse dintr'odata tóta pielea capului de pre bazele fruntale dela a trei-spre-diecea vertebra a gátului si a urechei drepte pâna la urechea stânga. Pre urma 'si continua miscarea regulatu de rotatiune.

Dn'a B. perduse cunoscint'a; dara acea slabiciune nu tienù decátu unu momentu. Ea se ridica, 'si strinse perii, 'si aduna de pre josu pelea, 'si reluà fulardulu in care inveluí singura acele remasitie, si tienendu pachetulu in o mâna, spriginindu-se cu cealalta pre o servitóre, ea facù pre josu cele trei quarturi de leghe cari o despartieú de domiciliulu ei.

Chirurgulu, d. doctoru Iul. Netolitzki, operatoru alu unei clinice din Vien'a, nu o potù vedé decátu a trei'a di. Fiindu in momentulu acél'a in vacantii la Seuffenburg, elu fu chiamatu. Pâna atunci tratamentul se marginese in a pune oribil'a plaga in contactu cu apa rece. Elu gasí pre bolnava standu in patu si dându-si sinulu copilului. Tiest'a capului erá góla si acoperita de sange inchiegatu, mangita de pamentu si de prafu, semanatu cu peri smulsi; pelea dela bas'a fruntiei si din regiunile temporale, cascata in lipsa de spriginu si plina de apa provenindu din tratamentul preliminaru, formá mari busunare cadiendu pre radecin'a nasului, pre ochi si pre obrazu. Erá ce-va oribilu. Unu sentimentu de admiratiune nasce din acést'a descriere pentru rezultatele sciintiei insotita de o ferma incredere in viitorulu ei.

Trei luni dupa acést'a, o margine cicatriciala se formase. Inse, putienu in urma, ea se desfacù sub influint'a unor friguri intense. Unu erisipelu supravení; bolnav'a parea perduta; cu tóte acestea, ea se restabilí. Lucrarea cicatriciala reluà, incetá de isónova, reincepù pentru a trei'a óra si merse cu pasi repedi in cursu de trei septamâni. Apoi se oprí si multa vreme nu facù celu mai micu progresu. Acést'a nu impedecá pre curagiós'a femeia de a se dá lucrâriloru cassi si ale câmpului. Marea intindere a pelei si a ranei de pre fatia si de pre céfa ii gená miscârlu capului, si ochii trasi cu tarie in susu ii dau o stranie fisionomie. Dara lasându aceste desagremente la o parte, pacient'a se affá bine. Grasimea de alta-data de-si nu-i revenise, noptile ii erau liniscite, si nu suferea decátu de dureri de capu care nu so simtieú decátu cu schimbarea tempului.

D. Netolitzki avù atunci ideí'a sa-i refaca pelea capului. Elu taie mai întâiu cu bisturiulu o bucatia de pele de pre mân'a suferindei si transportá pre tiest'a capului. Succesulu fu completu. Patru-dieci si optu de óre dupa aplicatiunea primei bucáti, acést'a aderá pretutindení. Dara d. Netolitzki, silitu sa se reintórca la Vien'a, trebui sa lase continuarea tratamentulu pre

mânile doctorulu Filipu, medicu superioru alu spitálului dela Seuffenberg. Cu acést'a curarisirea intrá intr'o noua fasa.

Aicea este partea cea mai interesanta a acestei istorii. Ce aru dice cine-va de ide'a de a refaca unei sermane creaturi umane, lipsita prin accidentu de pelea capului, o noua pele, intrebuintiendu-se aceea a unui epure? D. Filipu a avutu acést'a idea, si ceea ce ii face onóre, ea a reusitu! Pelea epurelui, altoita pre capulu dnei B., devení focariulu unei cicatrizationi neinterupte. De aci inainte bolnav'a 'si recapetá sanatatea primitiva. Numai de atunci, in locu de peri umani, ea pórtá o blana de epure in capu!

* * * *Expeditiune ecuatoriala.* — La Mondra s'au primitu noutáti manuscrite dele d. Stanley, capulu expeditiunei orgonisata de diarele „Daily Telegraph“ si „New-York-Herald,“ si insarcinata a continuá exploratiunile celebrulu Livingstone in regiunile necunoscute a Africeí. Scrisorile dlui Stanley suntu dela 1 Martie si 15 Maiu acestu anu. La inceputulu lui Martie intrepidulu calatoriú se affá pre tiermurile laculu Victori'a si trecuse astu feliu in 103 zile o distantia de 720 mile. D. Stanley traversase o tíera cu totulu necunoscuta si acoperita in mare parte de paduri, unde avù sa suferé de fóme si sa lupte mai multe dile cu unu poporu barbaru si crudu numitu Waturas, care a ucisu 21 companioni de ai sei. Doi Européni ce insociau pre calatoriú, d-nii Eduard Pocock, si Frederic Barker, au muritu de friguri. D. Stanley a exploratu cu minutiositate tiermurile marelui lac si a descrisu pre largu tíer'a ce a visitatu.

* * * *(Anunciu literariu).* A esitu de sub presa **Sistemulu metricu manualu pentru invetiacei de Basiliu Petri.** Cu cátu 1 Ianuariu 1876 se apropia mai tare, cu atátu cunóscerea mesuriloru metrice devine o necesitate mai urgenta. Calea cea mai sigura si mai scurta, de a transmite cunóscerea nóueloru mesuri in poporu duce fára indoiéla prin scól'a poporale factorii cei mai chiamati in privint'a acést'a suntu *invetiatori* si *invetiacei*. Dejá mai inainte dlu autoriu publicá unu manualu relativu pentru *invetiatori*, carele intempiná complacerea barbariloru de specialitate; acum dlu autoriu publica altu *manualu mai usioru pentru invetiacei*, pentru cá cunóscerea mesuriloru metrice cu atátu mai iute si mai siguru sa se póta propagá intre poporu.

Manualulu e de 4 cóle si diumetate tipariu desu si cuprinde urmátóriele capitule: I. Sistemulu diecimale. II. Computulu cu numeri diecimali. III. Sistemulu metricu. IV. Computulu cu numeri metrici. V. Transcomputári de totu feliu, de unde se vede, ca manualulu tractéza din computu tóte pártile, cari se ceru neaperratu pentru invetiarea mesuriloru metrici si calcularea cu ele. Intrebári si teme abundante insotiescu capitulele senguratece

Manualulu se póte trage dela dlu editoriu *Visarionu Romanu din Sabiuu*. Unu esemplariu legatu in cartonu, cu spate de panza, costa *numai 20 de cruceri*. Dela 10 esemplare se dau *dóue* rabatu.

ad Nr. 146.

Concursu.

Fiindu statiunea protopresbiterale in tractulu protopres. gr. orientalu alu Cohalmului vacanta, pre bas'a dispusetiunei Ven. sinodu archidiececanu dela 11 Aprile 1874. Nr. protoc. 27, a inaltei ordinatiuni consistoriale din 17 Iuliu a. c. Nr. 2134 se escrie concursu pentru ocuparea acestei statiuni cu resiedint'a in Cohalmu cu terminulu pâna la 2 Novembre a. c. st. vechiu.

Emolumentele suntu tasele legali obici-

nuite la functiunile oficióse ale protopresbiterulu.

Concurentii au sa fia barbati apti si binemeritati pre terenulu bisericescu si scolasticu, — si sa-si astérna concursele loru la Venerabilulu Consistoriu archidiececanu pâna la terminulu susindicatu, cu documentele necesari, si anume despre absolvarea studiiloru gimnasiali si clericali, despre servitiile bisericesci si scolari de pâna acum, respective se coresponda dispusetiuniloru provisorie ale sinodulu archidiececanu din an. 1873 § 16, séu celoru din an. 1874 Nr. protoc. 27. —

Din siedint'a comitetulu protopresbiteralu gr. or. alu Cohalmului in 6 Augustu 1875.

Nicolau Mircea m. p.
Adm. ppescu cá presiedinte
Ioanu Barcanu
presiedinte.

(1—3)

Concursu.

In urm'a ordinatiunei prea Venerabilulu Consistoriu archidiececanu, de sub nr. 2501 ex a. c. Concursulu publicatu in nrii 39, 40 si 41 ai „Telegrafulu Romanu“ — pentru ocuparea parochiei din Valea-Buldiului, se prolongesca inca pre o luna de díle, adeca pâna la finea lui Octobre a. c. Abrudu in 28 Sept. 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu
Ioanu Gallu
Prot. gr. or.

Nr. 232—1875.

Concursu.

Pre bas'a bugetulu preliminaru pre anulu 1875/6 de adunarea generale a Asociatiunei transilvane, tienuta la Reghinulu sasescu in 29—30 Augustu c. n. a. c. sub Nr. prot. XXXVI se publica prin acést'a concursu la urmátóriele ajutórie:

1. La 6 ajutórie de câte 25 fl. v. a. pentru sodalii de meseria cualificati de a se face maiestrii;

2. La 14 ajutórie de câte 12 fl. v. a. pentru invetiacei de meseria;

Terminulu concursulu se defige pre 25 Octobre c. n. 1875.

Concurentii la ajutórele de sub 1 si 2 au sa-si tramita concursele loru incóce pâna la terminulu indigitatu, proviedute incátu pentru sodali cu atestatu de botezu si de purtare morale, cum si cu adevérntia despre acea, ca suntu cualificati de a se face maiestrii; iéra incátu pentru invetiacei, concursele sa fia proviedute cu atestatu de botezu, de purtare morale, cum si cu adevérntia dela maiestru respectivu, despre desteritatea si diligint'a in meseria, cu care se ocupa.

Din siedint'a ordinaria a comitetulu Asociatiunei transilvane, tienuta la Sabiuu in 28 Septembrie c. n. 1875.

(3—3)

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei gr. orient. S.-Copalnicu protopresbiteratulu Ce'atei de piétra in sensulu ordinatiunei consistoriale dto 4 Sept. a. c. Nr. 2372 prin acést'a se escrie concursu pâna la 26 Oct. a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

1. Portiunea canonica 2 jug. 600⁰ fenatiu si aratoriu.

2. Dela 40 familii 1 ferdela de cucuruza sfarmitu.

3. Dela 60 familii 1 ferdela de cucuruza nesfarmitu si câte c dí de lucru.

Folosirea cimiteriulu si a ingropárei. Stola satorita de sinodulu protopop. din an. 1872, care tóte computate in bani dau unu venitu de 309 fl. v. a.

Doritori de a ocupá acést'a parochia au a-si adresá concursele loru pâna la terminulu prefiptu la subscrisulu.

Carpenisiu in 24 Sept. 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

(2—3)

Ioanu Siovea,
adm. protop.

ad Nr. 130 1875.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de protopresbiteru in protopresbiteratulu nou constituitu alu Odorheului, in sensulu par. ordinatiuni consistoriale din 17 Iuliu a. c. nr. 2134 se escrie concursu pâna la 2 Novembre 1875.

Emolumentele suntu:

Tasele si competintiele legali impreunate cu functiunile protopresbiterali.

Doritori de a concurge la acestu postu voru avea a asterne concursele sele pâna la terminulu susu aretatu la Ven. Consistoriu archidiececanu in Sibiu, instruite conformu prescrieloru Stat org. § 53, cu documentele despre absolvarea studiiloru gimnasiali si clericali, despre servitiile bisericesci si scolari de pâna acum, eventualmente a coresponde dispusetiuniloru provisorie § 16 alu sinodulu archidiececanu din 1873 respective celoru din 1874 nr. prot. 27. Palosiu in 17 Septembrie 1875.

In contielegere cu comitetulu protopresbiteralu

Teofiu Gheaj'a

Adm. prot. cá comis.

(1—3)

consistorialu.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. or. din Petrosieni cu filiele: Delgea si Banitia, — in protopopiatulu Hatiegului, — se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna in 26 Octobre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

a) Cortelu naturalu;

b) Dela 140 fumuri câte 1 fl. 40 cr. v. a.

c) Stolele indatínate atátu dela poporarii — stabili de aci (140 fumuri) cátu si dela lucratori dela minele de carbuni de religiunea nóstra.

Tóte aceste emoluminte computate la olalta dau unu venitu cá de 500 fl. v. a.

Doritori de a competá la acést'a parochia, — binevoíesca, a-si asterne concursele loru bine instruate la subscrisulu, pâna la terminulu susu amintitu.

Hatiegu in 24 Septembrie 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Ratiu,

(2—3)

protopopu.

Incunoscintiare.

Subscris'a directiune reg. ung. de lotu deschide *loteri'a a V. reg. ung. de statu*, a cárei venitu curatu in urm'a prégratiósei dechiaratiuni a Majestatei Sele se va intrebuintá spre infintiaarea de orfanotrofie pentru orfanii lucratoriloru erariali.

Loteri'a are 3334 nimeritori cu o suma de castiguri de

200,000 fl. val. austr.

intre cari

I nimeritoriu de frunte	100,000 fl.
II „	20,000 „
2 nimeritori a	5000 „
10 „	1000 „
20 „	500 „
100 „	100 „
200 „	50 „
3000 „	10 „

Tragerea se va face irrevocabilu in Budapest'a

la **20 Decembre 1874.**

Un'a sórte costa 2 fl. val. a.

Sorti se afla: la subscris'a directiune de lotu, la colectantii de lotu, la oficiile de lotu, perceptorali, de saline si postali si, in cetátile cele mai mari la alte organe insarcinate cu vinderea sortiloru.

Directiunea reg. ung. de lotu, despartimentulu loteriei de statu.

Budapest'a 1 Octobre 1875.

Aloisiu de Motusz,

consiliariu reg. ung. de sectiune si directoru de lotu.

(Pentru reproductiune nu se dá onorariu).

(1—6)